Anul al 62-lea
4 PAGINI

EXEMPLARUL 30 LEI
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 100 Miercuri 2 Mai 1945
4 PAGINI

ABONAMENTE
UNIVERSUL
PROVINCIA
Lei 1800 pe 3 luni
Lei 3700 pe 6 luni
CAPITALA
Lei 2100 pe 3 luni
Lei 4100 pe 6 luni
AUTORITĂŢI
50% în plus

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

ABONAMENTE
UNIV. COPIILOR
1800 lei pe 6 luni
ZIARUL ŞTIINŢELOR
1200 lei pe 6 luni
UNIVERSUL LITERAR
1800 lei pe 6 luni
VESELIA 1400 lei pe 6 luni
CRUP ŞI SUFLET
900 lei pe 6 luni

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ION LUGOSIANU

AZI, SĂRBĂTOAREA MUNCII

SFÂRŞIT LAMENTABIL

Ceasul din urmă al criminalilor cari au dezlănţuit teroarea pentru ca prin ea să domine lumea, a sunat.

Este posibil ca în clipa când vor apare aceste rânduri capitularea necondiţionată faţă de cele trei mari naţiuni aliate, Rusia Sovietică, Marea Britanie şi America, să fie fapt îndeplinit şi zădărnicia ultimelor zvâcniri ale forţelor hitleriste să fi trezit şi pe cei mai fanatici dintre nazişti. Ultima lor manevră prin care sperau, să producă vre-o neînţelegere între aliaţi a fost atât de grosolană, atât de absurdă în cât ea nu putea avea decât un singur rezultat: să dovedească inconştienţa acelora cari mai vorbesc azi în numele Germaniei naziste.

Acceptată sau nu, până în acest moment, capitularea necondiţionată nu mai este decât formula înregistrării oficiale a unui act de deces. Hitlerismul a fost înfrânt, victoria Naţiunilor Unite este definitivă.

Dacă se mai înregistra ieri la Casa Albă — după cum arătau telegramele — oarecari rezerve în ce priveşte ştirea acceptării capitulării, este fiindcă se impune toată prudenţa faţă de criminalii cari sunt capabil să recurgă la toate mijloacele atâta timp cât mai dispun încă de o oarecare libertate. Forţele Naţiunilor Unite, în vertiginoasele lor înaintări pe toate fronturile, nu-şi vor micşora avântul până în clipa când ultima bătae de inimă va înceta în corpul descompus al monstrului hitlerist.

Se spune însă că tiranul în vinele căruia nu curge de cât otrava urei şi în al cărui suflet sălbăticia se întrece cu sadismul, ar fi murit sau ar fi pe moarte. Insuşi Himler ar fi adus la cunoştinţă această ştire şi din cercuri naziste se preciza chiar că Hitler ar fi murit într'o subterană din Tiergarten.

Câtă elocinţă ar fi în această moarte — dacă ştirea se va confirma. Mort în grădina fiarelor, în adâncul pământului, departe de priviri omeneşti. Ar fi primul act conştient pe care l-a săvârşit tiranul: şi-a ales pentru a-şi da sufletul singurul loc pe care-l merita: la întuneric şi în atmosfera fiarelor. Era poate şi în acest act o pornire sadică: în delirul morţei el putea confunda ecoul urletelor stridente ale fiarelor cu propriul lui glas rostind deasupra ruinelor ţării sale şi peste milioanele de cadavre ale conaţionalilor săi, apologia urei. Sinistră apoteoză a demenţei.

Dar s'ar putea să nu fie decât o farsă pe care închipuirea feroce a lui Himler s'o fi pus la cale. S'ar putea să se fi încercat o nouă manevră şi cu această forţă a naturei care este moartea pentru ca la adăpostul ei şi sub protecţia ei, zilele tiranului să se prelungească în cine ştie ce ascunzătoare.

Mort sau nu, puterea lui diabolică a fost definitiv înfrântă.

Dealtfel moartea lui ar fi prematură fiindcă nu i se cuvenea acest suprem sfârşit care pune capăt chinurilor fizice sau morale. Viaţa lui trebuia să mai dureze pentru ca să fie strivit sub uriaşa povară a propriilor sale crime şi chinurile neputinţei să-i fie hrana zilelor din urmă.

In alt colţ al pământului, unde libertatea şi-a desfăşurat stindardul victoriei, în piaţa Loretto din Milano, stă expus corpul neînsufleţit al lui Benito Mussolini. Prizonier al patrioţilor italieni, el a fost executat. Trupul lui de fantomă stă acum ciuruit de gloanţe şi nimeni nu se va descoperi în faţa cadavrului lui. Respectul datorit misterului morţii nu poate fi inspirat de trupul crispat de neputinţa laşităţii care i-a fost ultima lăcărire de viaţă.

Şi astfel se închee tragedia unor naţiuni cari au avut slăbiciunea să creadă în puterea de creaţie a urei şi astfel se închee lamentabil viaţa unor tirani de a căror existenţă i-a fost ruşine omenirei.

I. F.

1 MAI 1945

1 Mai 1945, prima sărbătoare a muncii libere, descătuşate, este manifestarea solidarităţii tuturor celor ce trudesc pe câmpul vast şi variat al muncii de toate categoriile.

Muncitorii manuali ori intelectuali, salariaţi ai statului ori ai întreprinderilor particulare, profesionişti liberi din toate domeniile, toţi cei cari ostenesc pe ogoare sau în uzine, în biurouri, biblioteci şi laboratoare, se înfrăţesc astăzi în sărbătorirea recunoaşterii unanime a drepturilor pe care munca trebue să le aibe în toate orânduirile sociale.

Această consfinţire a rolului de seamă pe care munca îl are în toată opera de propăşire şi de civilizaţie umană, oricât de elementară pare, n'a putut ieşi din cadrul teoretic al promisiunilor şi al înfăptuirii jumătăţilor de măsuri pentru mulţimea celor cari constituiau factorul important al producţiei şi al progresului.

Incă din 1889, ziua de 1 Mai a fost consacrată drept simbol al luptei şi revendicărilor clasei muncitoare şi după propunerea lui Liebknecht făcută la congresul socialist internaţional ţinut la Paris, de a se organiza o mare manifestaţie internaţională, la dată fixă în aşa fel ca în toate ţările şi în toate oraşele, în aceiaş zi convenită, congresul adoptă ziua de 1 Mai, prin următoarea rezoluţie:

„Congresul pentru a păstra zilei de 1 Mai adevăratul său caracter economic de revendicare a zilei de 8 ore şi de afirmare a luptei de clasă, hotărăşte: că e cazul să aibă loc o demonstraţie unică pentru muncitorii din toate ţările; că această demonstraţie va avea loc de 1 Mai; recomandă încrucişarea braţelor pretutindeni unde acest lucru nu e posibil".

Deceniile de luptă aprigă împotriva opreliştilor şi constrângerilor puse în calea libertăţii de organizare, piedicile multiple cari răsăreau mereu din inventivitatea celor cari refuzau să recunoască legitimele drepturi ale muncitorimei, n'au diminuat perseverenţa unei acţiuni care, la noi, abia acum vede ivindu-se soarele înfăptuirilor reale şi temeinice.

In alte ţări dreptul la viaţă al muncitorimei de toate nuanţele a fost mereu precizat nu numai în cadrul revendicărilor materiale ci în cel larg al afirmării tuturor principiilor de libertate desăvârşită ce trebue să stea la baza dezvoltării tuturor componenţilor societăţii şi deci în primul rând pentru pătura producătoare.

Zările luminii, zările reînoirii şi dreptăţii pentru toţi, gonesc negura trecutului, împrăştie prejudecăţile tradiţionaliste şi retrograde, dărâmă barierele nefireşti şi dau perspectiva ca, prin muncă, fiecare să-şi făurească o existenţă dreaptă, demnă, mai bună, mai senină, bucurându-se de toate roadele cuvenite trudnicei activităţi individuale, îndrumată pe drumul intereselor colectivităţi.

Ne aşteaptă pe toţi o uriaşe operă de refacere şi de reconstruire, de înfăptuiri noui pe calea progresului.

Munca tuturora, muncă răsplătită şi valorificată după meritul şi funcţiunea ei socială, va realiza, în timp, acest imperativ şi de aceia sărbătoarea de azi reprezintă nu numai simbolul înfrăţirii şi al solidarităţii claselor muncitoare, ci şi vestitorul erei constructive în toate ramurile de producţie consolidate prin această consfinţire a drepturilor celor mulţi.

Sărbătoarea de azi înconjură munca tuturora cu nimbul nădejdilor în refacerea ţării, în consolidarea Patriei.

ORDIN DE ZI CĂTRE ARMATĂ CU PRILEJUL ZILEI DE AZI

Cu prilejul zilei de 1 Mai, d. general de corp de armată C. Vasiliu-Răşcanu, ministru de război, a dat următorul Ordin de Zi, către Armată:

OSTAŞI,

In mersul ascendent al evoluţiei sociale, democraţia reprezintă punctul culminant pe care l-a atins omenirea.

Ziua de 1 Mai este ziua de sărbătoare a democraţiei şi muncii, care reprezintă culmile însorite, ale celui mai înalt ideal spiritual al oricărui popor.

Armata, — emanată din popor — este încălzită de flacăra scumpă a aceleiaşi credinţe şi se alătură cu toată bucuria la toate manifestările poporului, vibrând cu aceeaşi emoţie şi căldură ca toţi fiii poporului.

In „ziua muncii" se oglindesc în sărbătoare, toate forţele de muncă şi producţie ale statului, ca mlădiţele aceluiaşi pom, în apa cristalină a izvorului de activitate şi de muncă rodnică şi utilă pentru ţară.

„Ziua de 1 Mai", pentru oştirea română, care se luptă eroic şi păşeşte din victorie în victorie alături de glorioasele trupe sovietice, reprezintă în acest an, cinstirea celor mai grele jertfe şi a celor mai mari eforturi pe care poporul le face pentru biruinţa şi asigurarea unui viitor mai bun ţării noastre.

Sărbătorim „ziua muncii" în pragul victoriei şi al celor mai frumoase speranţe şi perspective care se deschid pentru viitorul nostru, alături de marii noştri aliaţi şi în deosebi alături de marele şi puternicul nostru vecin din răsărit.

Vizita recentă pe care v'am făcut-o pe front, mi-a întărit convingerea că puterea noastră de jertfă este neegalată, iar aprecierile elogioase ale iluştrilor Comandanţi Sovietici, se adună într'un mănunchiu de mari speranţe pentru binele nostru şi prietenia cu marele popor sovietic.

Ridicaţi-vă cât mai sus, ca şi munţii înalţi care săgetează văzduhul în Cehoslovacia, zburând din creastă în creastă, cu agerime de vulturi şi purtând în sufletul vostru icoana vie a Regelui Nostru Mihai I, făuritorul noului drum al istoriei poporului român.

Zdrobiţi cu putere ultimele svârcoliri ale inamicului, cot la cot cu puternica Armată Roşie.

Aducând un pios omagiu eroilor căzuţi în lupta pentru binele Poporului Românesc, ochii noştri privesc cu încredere spre voi dragi ostaşi, apreciind cum se cuvine şi munca şi eforturile voastre supraomeneşti.

In ziua de 1 Maiu 1945, ziua de sărbătoare a muncii şi a înfrăţirii tuturor claselor sociale, voi ocupaţi locul de frunte.

Inainte, până la biruinţa definitivă.

Trăiască M. S. Regele MIHAI I.
Trăiască Marele Mareşal STALIN.
Trăiască Armata Română.
Trăiască Armata Roşie.
Trăiască prietenia Sovieto-Română.

Ministru de Războiu,
General de Corp de Armată
(ss) C. VASILIU RĂŞCANU

UN COMUNICAT AL COMISIEI FRONTULUI UNIC MUNCITORESC

COMISIA FRONTULUI UNIC MUNCITORESC pentru Organizarea manifestaţiei de 1 Mai, anun4ă că în cazul când din cauza timpului nefavorabil, manifestaţia plănuită nu va mai putea avea loc, se vor ţine patru mari întruniri în sălile: „ARO" b-dul Brătianu, „MARNA" din cal. Griviţei, „TOMIS" din calea Călăraşilor şi „AIDA" din calea Rahovei, la ora 10 dimineaţa.

COMISIA DE ORGANIZARE

CIRCULAŢIA PIETONILOR ŞI VEHICULELOR ESTE LIBERĂ IN TOT CURSUL NOPŢII DE SF. PAŞTI

Comandamentul militar al Capitalei aduce la cunoştinţa publicului că potrivit dispoziţiunilor primite dela Comandamentul militar al trupelor sovietice din Bucureşti, circulaţia pietonilor şi vehiculelor este îngăduită în tot cursul nopţii dela 5—6 Mai a. c. (noaptea Sf. Paşti) fără permise de circulaţie speciale.

CONSILIUL DE MINIŞTRI DE ERI
A LUAT IMPORTANTE HOTĂRÂRI ECONOMICE

Acordarea unei indemnizaţii de scumpete, lunară, tuturor funcţionarilor publici şi pensionarilor precum şi salariaţilor particulari

Preşedinţia Consiliului de miniştri comunică:

Consiliul de miniştri s'a întrunit la 30 Aprilie 1945, orele 11, sub preşedinţia d-lui dr. Petru Groza, preşedintele Consiliului de miniştri.

Având în vedere situaţia materială grea a funcţionarilor publici, Consiliul de miniştri a examinat jurnalul prin care se propune acordarea unei indemnizaţii de scumpete, lunară, tuturor funcţionarilor publici.

Potrivit acestui jurnal, cu începere dela 1 Mai 1945, se acordă tuturor funcţionarilor publici, inclusiv personalului bugetar C.F.R. şi P.T.T. o nouă indemnitate de scumpete, lunară, egală cu ultima indemnitate de scumpete acordată prin Jurnalul Consiliului de miniştri Nr. 921, publicată în Monitorul Oficial Nr. 292-16 Decembrie 1944. Această indemnitate de scumpete se acordă şi întregului personal temporar.

Consiliul de miniştri a aprobat acest Jurnal.

Pentru pensionarii publici, atât ai Casei centrale de pensiuni cât şi ai celoralte case de pensii şi ajutor precum şi I. O. V. se vor acorda sporuri corespunzătoare celor acordate funcţionarilor publici.

Consiliul de miniştri a mai aprobat în forma lor definitivă următoarele proecte de decrete legi:

O ALOCAŢIE DE SCUMPETE PENTRU SALARIAŢII PARTICULARI

1. Proectul de decret lege pentru reglementarea salariilor şi înfiinţarea economatelor la întreprinderile particulare, prin care se acordă tuturor salariaţilor prevăzuţi în Decizia Comisariatului General al Preţurilor Nr. 573, publicat în Monitorul Oficial Nr. 282 din 5 Decembrie 1944 o alocaţie de scumpete lunară de lei 20.000 pentru Bucureşti; 15.000 lei pentru oraşe reşedinţă de judeţ şi centrele mai însemnate şi de lei 12.000 în celelalte localităţi.

Această alocaţie se va plăti cu începere dela data de 1 Aprilie 1945 în condiţiunile stabilite de sus zisa lege.

Deasemeni potrivit acestei legi se acordă o sporire a alocaţiilor pentru copii la lei 4.000 lunar de fiecare copil al suszişilor salariaţi având domiciliul în Bucureşti şi celelalte capitale de judeţ şi de lei 3.000 pentru copiii salariaţilor având domiciliul în celelalte localităţi.

Prin aceiaşi lege se mai prevede înfiinţarea de economate pe lângă întreprinderi, dând avantagii de transport aprovizionare şi finanţare, atât pentru economatele salariaţilor particulari cât şi economatelor funcţionarilor publici.

REGLEMENTAREA PREŢURILOR ŞI CIRCULAŢIA MĂRFURILOR

2. Proectul de decret lege pentru reglementarea preţurilor şi circulaţia mărfurilor, prin care se fixează criterii pentru stabilirea rapidă a preţurilor precum şi noui măsuri de control pentru circulaţia şi desfacerea mărfurilor.

3. Proectul de decret lege pentru aducerea în circulaţie a mărfurilor, fixându-se termene scurte pentru declararea şi primirea în vânzare a stocurilor de mărfuri dosite prevăzând sancţiuni pentru acei cari după trecerea termenelor de amnistie economică şi fiscală ar rămâne mai departe în afara cadrului legal fixat pentru circulaţia şi desfacerea mărfurilor.

4. Proectul de decret lege pentru reprimarea speculei ilicite şi a sabotajului economic. Prin această lege se organizează controlul menţinerii preţurilor stabilite de lege, precum şi sancţiuni foarte severe pentru reprimarea speculei.

INFIINŢAREA ORGANELOR DE CONTROL CETĂŢENESC

5. Proectul de decret lege pentru înfiinţarea organelor de control cetăţenesc, prevede organe de control numite, îndrumate şi controlate de mnisterul afacerilor interne dintre reprezentanţii grupărilor care intră în compunerea guvernului de concentrare democratică. Aceste noui organe înlocuesc actualele comitete cetăţeneşti, care se desfiinţează.

Consiliul a mai aprobat proectul de decret lege pentru completarea organizării subsecretariatului de stat al aprovizionării, prin înfiinţarea direcţiei colectărilor şi a unui inspectorat de control.

Consiliul a luat în discuţie şi a aprobat proectul de decret lege pentru organizarea şi funcţionarea oficiilor economice judeţene.

Ca urmare a punerii în aplicare a legilor arătate mai sus, începând de astăzi orice majorare de preţuri, în afara cadrului legal, va fi sancţionată cu cea mai mare severitate.

Pentru a asigura eficienţa măsurilor economice luate prin aceste proecte, publicul este rugat în mod stăruitor a nu îngădui nici o majorare a preţurilor de oarece, orice îngăduinţă încalcă propriile sale interese.

Consiliul a luat sfârşit la orele 13.

LA LONDRA, SE AŞTEAPTĂ, DIN MOMENT IN MOMENT, ŞTIRI CARI POT INSEMNA SFÂRŞITUL RĂZBOIULUI

Londra, 30 (Rador). — **Corespondentul agenţiei „Reuter" anunţă că consiliul de miniştri britanic aşteaptă din moment în moment unele ştiri care pot însemna sfârşitul războiului. Ştirea principală va sosi probabil sub forma unui mesagiu din partea contelui Bernadotte.**

❖

Londra, 30 (Rador). — **Londra, Washington şi Moscova aşteaptă răspunsul lui Himmler la respingerea de către aliaţi a ofertei sale de a capitula necondiţionat faţă de Anglia şi Statele Unite, — scrie redactorul diplomatic al lui „Times".**

El adaugă: „In cercurile oficiale se credea noaptea trecută că răspunsul nu poate să întârzie mult şi se exprima încrederea că, atunci când va fi sosit, se va vedea că oferta a fost extinsă spre a include şi Uniunea Sovietelor.

Această încredere se baza pe considerentul că Himmler nu ar fi făcut primul său gest în acest sens dacă nu şi-ar fi dat seama de situaţia cu totul lipsită de nădejde a Germaniei".

Corespondentul din Stockholm al lui „Times" precizează că oferta lui Himmler de capitulare faţă de Anglia şi de Statele Unite a fost făcută chiar de Himmler verbal contelui Folke Bernadotte.

Corespondentul adaugă: „Oferta lui Himmler a fost comunicată oficial de către d. Ghuenther, ministrul de afaceri străine al Suediei, lui sir Victor Mallet, ministrul Marei Britanii, şi d-lui Herschel Johnson, ministrul Statelor Unite, care ambii au avut deasemeni întrevederi cu contele Bernadotte".

TRATATIVELE CONTELUI FOLKE BERNARDOTTE

Londra, 30 (Rador). — **Corespondentul agenţiei „Reuter" anunţă că postul de radio din Danemarca care este controlat de germani a comunicat Luni între altele următoarele:**

Contele Folke Bernardotte din Suedia, care este însărcinat cu negocieri, a plecat spre amiază în cursul nopţii de Duminică spre Luni, după ce a terminat conversaţiile sale cu germanii, la castelul de pe lângă Aabenrar, la 23 km. la nord de frontiera germano-daneză.

De când a sosit în Danemarca, contele Bernadotte a avut mai multe convorbiri telefonice foarte importante, însă asupra conţinutului cărora se observă un secret absolut.

Condiţiile preliminare ale marilor puteri

Londra, 30 (Rador). — Fraser Wighton, redactorul politic al agenţiei „Reuter", scrie:

Guvernul britanic aşteaptă ştiri, care ar putea termina războiul. Este vorba, probabil, de un mesaj din partea contelui Folke Bernadotte, conducătorul Crucii Roşie suedeze.

In acelaşi timp, cercurile oficiale din Londra subliniază din nou principalele patru puncte, care sunt condiţiile preliminare ale marilor puteri, pentru a acorda Germaniei armistiţiu. Aceste patru puncte sunt: 1) capitularea necondiţionată; 2) oferta de capitulare să fie făcută în mod egal Angliei, Statelor Unite şi Rusiei; 3) nimic nu se va spune Germaniei de către marile puteri asupra termenilor de pace, pe care i-i va impune; 4) nicio favoare de niciun fel pentru Himmler sau ori care alt reprezentant al Reichului, luându-se în considerare partea jucată la capitularea Germaniei.

Se aşteaptă ca primul ministru Winston Churchill să facă o declaraţie în Parlament în cursul acestei săptămâni, — nu absolut mâine — pentru a arăta faptele petrecute, dar se crede în multe cercuri că evenimentele ar putea să ia înaintea cuvântării d-lui Churchill.

Himmler, despre care se crede că a făcut tatonările de pace sprijinit de autoritatea statului major general german a făcut acest gest dându-şi seama că acceptarea ofertei sale de către marile puteri apropie ziua judecăţii sale ca principal criminal de război. Nu se ştie dacă această ofertă nu a fost însă făcută sub presiunea înaltului comandament.

Cu Hitler mort sau viu, dar în orice caz scos din joc, şi cu Himmler care pare autoritatea administrativă nedisputată a Reichului, se crede că acesta din urmă are capacitatea de a se apropia cu oferta capitulării de aliaţi.

Mai de mult, în cursul războiului, se spusese că marile puteri nu vor lua în consideraţie nicio ofertă de capitulare necondiţionată, decât dacă vor veni dela comandanţii armatelor germane. Prin ocuparea Reichului de către aliaţi în vest şi în est, situaţia s'a înrăutăţit mult pentru Germania, astfel că armatele ei nu se mai află sub un singur comandament suprem. De aceea, Himmler pare că a rămas singura figură, care mai prezintă o coordonare a situaţiei.

Lângă luptătorii români din linia întâia a frontului...

de MIHAIL NEGRU

I

Există cuvinte cari, — folosite în mod frecvent şi adeseori în mod impropriu, — şi-au pierdut sensul iniţial ,ele ne mai evocând în cugetul nostru grăbit decât o palidă imaginâ a lucrului real, şi uneori nici atât. Sunt, pe de altă parte, situaţiuni pe cari, — atunci când suntem în afară de ele,— oricât am voi să le simţim nu reuşim; le percepem ca idei nu şi ca stări afective şi personale. Aceste elementare adevăruri apar şi mai evident, când e vorba de „front" şi de „viaţa pe front", atunci când un necombatant ia contact direct cu ele.

Am avut fericitul prilej să însoţesc pe front, la armata operativă, până în linia întâia, pe d. ministru de război general de corp de armată C. Vasiliu-Răşcanu; d-sa, împreună cu d. ministru Vlădescu-Răcoasa şi cu un grup de ofiţeri ,a ţinut să ducă un cuvânt de îmbărbătare şi de caldă recunoştinţă, bravilor noştri ostaşi cari, pe meleaguri străine luptă pentru libertatea neamurilor, alături de victorioasa armată roşie, contribuind la desrobirea Cehoslovaciei după ce au contribuit la desrobirea Ungariei.

Trebuie ca cineva să fi fost acolo lângă poziţie, — chiar şi numai vremelnic, cum am fost eu, — ca să simtă şi să trăiască toată tragica măreţie a gestului acestor aleşi fii ai ţării şi să preţuiască înălţimea sacrificiului lor! Spre ei, spre sutele de mii de anonimi, cuminţi, tăcuţi şi dârzi, spre modeştii dar hotărîţii ostaşi cari, — cu figurile încordate şi cu mâna pe armă, — scrutează poziţiile inamicului, se îndreaptă gândul meu, respectuos şi recunoscător, şi inima mea adânc mişcată...

Invit pe toţi acei cari n'au avut prilejul să cunoască suferinţele şi sacrificiile frontului să vină cu mine, — măcar citindumă, — spre a afla ce este frontul şi cum se trăieşte acolo...

Voi scrie, desigur, slab, fiindcă aceste lucruri nu pot fi niciodată scrise atât de bine cât s'ar cuveni. Dar inima, cinstită, nu va lipsi.

Amintirea lor şi a vieţii de acolo mă urmăreşte, născând în mine regretul şi umilinţa că trebuie să mă găsesc aci, aşa cum ar trebui să urmărească pe toţi cei ce au norocul de a fi la adăpostul tihnitei vieţi de familie.

Gestul d-lui ministru de război şi al însoţitorilor săi, — cari s'au prezentat acolo ca soli ai M. S. Regelui Mihai şi ai întregului popor român, — era necesar, şi a impresionat.

Vizita aceasta a noastră, — dusă până în imediata apropiere a liniilor inamice, — a fost şi prilej de binemeritată recompensare a vitejilor între viteji. Dar mai presus de toate ea trebuie să constituie mărturia unei totale şi neşovăitoare solidarizări a populaţiei civile cu armata luptătoare.

Vom încerca să expunem în câteva viitoare articole o serie de aspecte din viaţa de front.

✯

Cine pleacă pe linia frontului, chiar dacă porneşte comod instalat într'un vagon de clasa I-a, într'un tren cu vagon-restaurant, nu poate să nu fie impresionat, încă din primele momente.

Ieşirea din gara Bucureşti-Nord te face, când priveşti pe fereastră, să-ţi simţi inima strânsă: sunt lugubrele consecinţe ale gestului greşit spre care poporul român a fost împins fără

(Continuare in pag. 2-a)

TRUPELE ROMÂNE DAU LUPTE APRIGE IN CEHOSLOVACIA

MARELE STAT MAJOR AL ARMATEI

Comunicatul asupra operaţiunilor din ziua de 30 Aprilie 1945

Continuând acţiunea ofensivă la Vest de râul Morava, trupele noastre au svârlit pe inamic la Nord de masivul păduros Kiev — pătrunzând 12—15 km. către Nord. Au fost cucerite peste 25 localităţi, între care importantul nod de comunicaţii Koviciani, Bahloviţe, Strjibroniţe, Boriţe şi Snovidni.

Inaintarea continuă.

In zona Est Ungerski-Brod, s'au realizat noui pătrunderi în dispozitivul inamic, cucerindu-se localitatea Dritoma şi câteva observatoare puternic apărate.

In zona Nord Est Trencin, trupele noastre au străbătut complet masivul Golgoţi, ajungând pe râul Vag.

Au fost ocupate numeroase localităţi, printre care: Klebuşuţe, Iliava, Vol.-Cerna şi Domnija.

Uzinele de armament dela Dubniţe au fost cucerite prin lupte aprige.

Decorarea mareşalilor Malinovski şi Tolbukin

Moscova, 30 (Rador). — *Guvernul sovietic a decorat cu Ordinul „Victoria" pe Mareşalul Rodion Malinovski, comandantul trupelor depe al doilea front ucrainian, şi pe Mareşalul Fedor Tolbukin, comandantul trupelor depe al 3-lea front ucrainian.*

Telegrama d-lui prim-ministru Petru Groza trimisă d-lui mareşal Malinovski

D. dr. Petru Groza, preşedintele consiliului de miniştri, a trimis următoarea telegramă Excelenţei sale d-lui Mareşal Malinovski, Comandantul Frontului II Ucrainian.

Cu ocaziunea reintoarcerii ministrului general Vasiliu-Răşcanu şi a ministrului Vlădescu-Răcoasa din vizita făcută frontului nostru comun de luptă contra hitlerismului, guvernul român a putut lua cunoştinţă cu satisfacţiune de primirea caldă ce le-a fost rezervată la cartierul Excelenţei Voastre şi Vă exprimă cele mai recunoscătoare mulţumiri. Aprecierile ce aţi împărtăşit colegilor noştri asupra valorii trupelor române şi asupra însemnătăţii efortului acestora în lupta pentru drept şi libertate, ne sunt scumpe şi constitue pentru armata noastră un nou îndemn pe drumul îndeplinirii marilor ei îndatoriri. Mă slujesc de această împrejurare pentru a Vă transmite în numele guvernului român şi al meu personal cele mai însufleţite felicitări pentru înalta distincţiune pe care gloriosul comandant suprem al Armatei Sovietice, Mareşalul Stalin, a binevoit să V'o acorde drept răsplată a marelor fapte de arme de care V'aţi legat pentru totdeauna numele.

Preşedintele Consiliului de Miniştri,

DR. PETRU GROZA

RAŢIA DE PÂINE VA FI DE 300 GRAME IN TOATĂ ŢARA

Cu începere dela 1 Mai a. c., se va reveni la raţia de 300 grame pâine în întreaga ţară.

Suplimentele de 100—200 grame pentru muncitorii şi lucrătorii cari îndeplinesc munci grele, se vor da pe bază de cartele speciale emise pentru Capitală de Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării şi pentru provincie de Prefectura Judeţului respectiv.

Lucrătorii minieri subterani vor primi suplimentul de 300 grame pâine.

Suplimentele de mălai se menţin în vigoare.

Pâinea se va fabrica în greutate de 600 grame din 450 grame făină integrală.

O pâine de 600 grame se va vinde la preţul de 75 lei la brutării, 80 lei la domiciliul consumatorilor, în băcănii sau în alte localuri de desfacere.

1 MAI — ZIUA MUNCII, ALTĂDATĂ

de C. COSCO

Primul 1 Mai liber! Pentru toată lumea muncitoare evenimentul este profund mişcător; pentru cei cari însă au trăit vremurile de urgie împotriva mişcării muncitoreşti de odinioară faptul este uluitor.. Vom vedea azi cu ochii marea înfăptuire şi parcă nu ne va veni să credem. Era spaimă cuvântul „socialism". Toţi cei cari mărturiseau dorinţa de a se încolona în rândurile armatei care trebuia să sfarme cu timpul lanţurile robiei economice erau urmăriţi ca răzvrătitori ai ordinei, erau percolul mare al societăţii.. Or tocmai educaţia politică pe care o făcea muncitorilor socialismul, era garanţia celei mai perfecte ordine.

Până şi elevii de şcoală erau arătaţi cu degetul. Profesorii eliminau din clase pe cei cărora socialismul le netezea sufletul pentru acţiuni de înalt umanitarism şi le îmbogăţea mintea cu diversitate de cunoştinţe. Ceea ce se spunea însă în adunările socialiste nu era îndemn la ură. Din toate mişcările plecau raze spre aceeaşi ţintă: fericirea socială. Inimile adăposteau numai bunătatea. E un adevăr că toţi cei care s'au încălzit la flacăra ideilor generoase pe cari le difuza partidul social-democrat de acum 40-50 de ani au rămas şi azi pe de a întregul oameni buni şi, pe deasupra, cu o leacă de cultură în plus.

Ce rău putea să aducă adunarea într'o zi, odată pe an, a tuturor acelor cari doreau o orânduire mai bună a proletariatului? 1 Mai era dorinţa de a se realiza frăţie şi solidaritate între oameni..

✯

Intr'un an s'a îngăduit social-democraţiei să sărbătorească 1 Mai. Şi a fost atunci o manifestare grandioasă. In România Mică, într'o ţară fără industrie, cu un proletariat redus, coloanele care manifestau în Bucureşti cu pancarte conţinând revendicări de mai bine: „opt ore de muncă", „votul universal", etc. au speriat. Capul manifestaţiei era în dreptul librăriei Alcalay, pe bulevard, iar sfârşitul în fundul Cişmigiului, în dreptul lăptă lui Luchianof, cel cu kefir Cu Statul major al partidului ţinea primele rânduri în f cu Gherea, cu Nădejde, Mortun, George Diamand Mille, etc. străluceau de buc Nu lipseau, fireşte, nici frunt din rândurile muncitorilor

(Continuare in pag. 2-